

Nordre Follo
kommune

ANSKAFFELSESSTRATEGI 2021–2024

Vedtatt av kommunestyre
10. februar 2021

Innhold

INNLEDNING	3
KVALIFIKASJONSKRAV FOR ANSKAFFELSER	3
ANSKAFFELSESPROSESS.....	3
MÅL.....	4
NÅSITUASJONEN.....	5
SATSNINGSOMRÅDER	5
Klima og miljø	5
Samfunnsansvar	6
Samhandling internt	7
Leverandørsamarbeid og - utvikling.....	8
Kompetanse.....	8
IMPLEMENTERING	9

INNLEDNING

Nordre Follo kommune anskaffer varer og tjenester som kommunen har behov for, for å kunne levere gode tjenester til kommunens innbyggere. Offentlige anskaffelser omfatter alt fra store anskaffelser innenfor bygge- og anleggssektoren, kjøp av helse- og sosialtjenester og IKT-systemer til anskaffelser av kontorrekvisita og konsulentttjenester.

«Offentlige anskaffelser er også et viktig virkemiddel både for å sikre at offentlige midler brukes riktig, og for å bidra til innovasjon og effektivisering i norsk næringsliv slik at det kan bli mer omstillings- og konkurransedyktig. Undersøkelser viser at kostnadene ved å gjennomføre anskaffelser er høye i Norge, både på oppdragsgiver- og leverandørsiden, og at det er betydelige muligheter for besparelser. Samtidig skal offentlige anskaffelser også bidra til å løse andre viktige samfunnsoppgaver som klimautfordringen og bekjempe arbeidslivskriminalitet.» (ref. Meld. St. 22 (2018–2019) Smartere innkjøp – effektive og profesjonelle offentlige anskaffelser)

Anskaffelser er derfor et strategisk viktig område for kommunen.

Anskaffelsesstrategien er en av kommunens overordnede strategier og ett av flere strategiske virkemidler for ledelsen. Den skal bidra til at kommunen når sine mål i perioden.

Strategien angir veivalg i perioden på anskaffelsesområdet. Strategien gjelder for alle deler av organisasjonen og alle typer anskaffelser, uavhengig av anskaffelsens verdi.

Kommunen må gjennomføre anskaffelsene i tråd med de lover og regler som regulerer offentlige anskaffelser, herunder sikre kravene til konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet og åpenhet.

Denne strategien bygger på kommuneplan 2019 -2030 og Temaplan for energi og klima. I tillegg er det utarbeidet egne mål. Strategien angir de prioriterte områdene kommunen skal arbeide med i strategiperioden på anskaffelsesområdet.

Kommunens ledere har ansvar for å følge opp strategien, å gjøre strategien kjent for sitt område og sikre lojaliteten til strategien. Dette er nødvendig for at kommunen skal lykkes med å nå sine mål.

KVALIFIKASJONSKRAV FOR ANSKAFFELSER

I utarbeidelsen av kvalifikasjonskriterier for valg av leverandør, og i valg av dokumentasjon av disse, vil Nordre Follo Kommunes mål og denne strategiens satsningsområder legges til grunn så langt anskaffelsesregelverket tillater i den enkelte anskaffelse.

ANSKAFFELSESPROSESS

Begrepet anskaffelsesprosess brukes flere ganger i dette dokument, og med dette menes:

- Behovsfasen

Denne fasen kan blant annet inkludere:

Å avklare behov og budsjett, identifisere gevinster, lage anskaffelsesplan gjøre markedsanalyser, utforme resultatmål, og risikostyring. Videre inkluderer fasen vurdering av miljøkrav/kriterier og andre krav/kriterier avhengig av hva som skal anskaffes.

- Konkurransgjennomføringsfasen

Denne fasen inkluderer blant annet:

Kunngjøre konkurransen/sende tilbudsinvitasjon, svare på spørsmål fra leverandører, gjøre eventuelle endringer, avvisninger av leverandører og tilbud og avlysning av konkurransen. Videre ligger det til denne fasen å evaluere tilbud, velge tilbud, kunngjøre valgt tilbud der det er aktuelt, inngå kontrakt og evaluere konkurransen.

- Kontraktsoppfølgingsfasen

Denne fasen kan blant annet inkludere:

Implementering av kontrakten, informasjon om avtalen hos begge parter, samt eventuell implementering i e-handel. Etter implementering omfatter denne fasen avrop /bestilling, fakturakontroll, oppfølging av bruk av kontrakten, oppfølging av kontraktsvilkår om for eksempel miljø, lønns- og arbeidsforhold og sosialt ansvar, samt justeringer i kontrakt og evaluering av kontrakt etter endt kontraktsperiode.

MÅL

Kommunens behov for varer og tjenester skal dekkes på en ressurseffektiv og bærekraftig måte som ivaretar lokale og regionale klima- og miljømål, samt innfrir kravene i relevante lover og forskrifter.

Kommunens klare ambisjon for å påvirke miljø og samfunnsforhold gjennom sine anskaffelser skal nedfelles i valg av kvalifikasjonskriterier og tildelingskriterier som underbygger kommunens mål om bærekraftig utvikling og samordnet samfunnsutvikling.

Det betyr at kommunen i hver anskaffelse må sikre at behovet er så godt vurdert at anskaffelsen bidrar til best mulig løsning for levering av tjenester med rett kvalitet til innbyggerne, innenfor de økonomiske rammer og ressurser kommunen har tilgjengelig.

Kommunens anskaffelser skal bidra til at kommunen når sine mål om verdiskapning for kommunens innbyggere og næringsliv.

NÅSITUASJONEN

Nordre Follo kommune ble opprettet 01.01.20 og har per november 2020 kjøpt varer og tjenester for cirka 1 milliard kroner.

Kommunen har en sentral anskaffelsesvirksomhet med spesialisert anskaffelsesfaglig kompetanse. Virksomheten skal gjennomføre alle anskaffelser omfattet av lov og forskrift om offentlige anskaffelser, per i dag er dette kjøp over 100 000 kr eks mva., utfra behov initiert fra virksomheter og innenfor de økonomiske rammer kommunen har. Virksomheten har også ansvar for etablering, implementering og oppfølging av rammeavtaler, samt drift av e-handel og oppfølging av lojalitet til rammeavtaler.

SATSNINGSOMRÅDER

Områdene som kommunen har vurdert som viktigst å gjøre mer på og/eller forbedre i denne strategiperioden er angitt nedenfor som satsningsområder.

Anskaffelsesregelverket har i tillegg krav på flere av disse områdene som uansett skal ivaretas.

De fleste målene i tabellene nedenfor er hentet fra kommuneplan 2019 – 2030 (KPL). Andre mål har kommet frem i prosessen med utarbeidelse av denne strategien.

Klima og miljø

Anskaffelsesregelverket stiller krav til ivaretagelse av klima- og miljøhensyn i offentlige anskaffelser. Det finnes gode, og mindre gode måter oppdragsgiverne kan følge opp disse forpliktelsene på. Effekten av å sette strenge krav til klima og miljø må holdes opp mot de økte kostnadene dette kan innebære.

Kommuneplanen har klimamål som er relevante for anskaffelser. De kommer frem i tabellen nedenfor. Kommunen har videre en Temaplan for energi og klima.

Kommunens medlemskap i Grønt Punkt Norge AS videreføres. Som medlem stiller kommunen krav til at leverandører av emballerte varer skal være medlem av Grønn Punkt Norge AS eller kontakte selskapet for vurdering av medlemskap.

Mål	Aktivitet	Resultat
Gjennomføre miljøvennlige innkjøp og drift av offentlige enhetlige bygg og tjenester. (KPL, side 17, målområde: «Byvekst med grønne kvaliteter».)	Stille krav/kriterier til miljø og klima i anskaffelser der det er relevant. Spesielt vurdere mulighet for krav/kriterier som fremkommer i Temaplan for energi og klima som	Redusert klimapåvirkning av kommunens anskaffelser.

Redusert energiforbruk og fornybare energiløsninger (<i>KPL side 17, » Byvekst med grønne kvaliteter»</i>)	blant annet redusere klimagassutslipp, utslippsfrie eller biogasskjørtøy, utslippsfrie anleggsmaskiner, fossilfrie bygg og arbeidsplasser. Bruke markedsdialog/markedsundersøkelser for å finne beste løsning.	
Sirkulære anskaffelser	Være kritisk til behovet for kjøp. Dersom anskaffelse er nødvendig, prioritere å låne, leie og kjøpe brukt der det er mulig. Etablere rammeavtaler på brukte produkter der det er relevant. Prioritere kjøp av resirkulerte produkter der dette finnes og er mulig. Stille riktig og relevant krav til kvalitet så produkt kan repareres og gjenbrukes der det er relevant. Vurdere kjøp av kompetanse og kapasitet til reparasjoner av innkjøpte produkter. Dialog med markedet/markedsundersøkelse på hvilke løsninger som finnes utenom kjøp, for å dekke kommunens behov.	Redusert klimapåvirkning gjennom økt gjenbruk.

Samfunnsansvar

Med samfunnsansvar menes her blant annet arbeid mot arbeidslivskriminalitet og sosial dumping. Kommunen har som mål å ha seriøse leverandører og stiller i dag krav i henhold til anskaffelsesregelverket. Kommunen vil vurdere å stille høyere krav på dette området for å bidra mer til et mer seriøst og mer inkluderende arbeidsliv.

Anskaffelsesregelverket stiller krav til ivaretagelse av en god samfunnsutvikling og godt samfunnsansvar hvor blant annet arbeid mot arbeidslivskriminalitet og sosial dumping er fremtredende. Kommunen skal ha seriøse leverandører, og skal sikre at kvalifikasjonskriteriene skiller ut leverandører som ikke imøtekommer dette.

I den grad det er mulig skal kommunen stille krav til at aktuelle leverandører har ordninger for å inkludere grupper som har behov for å komme inn i arbeidslivet, herunder ordninger for lærlinger og utplasseringselever. Kommunen skal stille høye krav på dette området for å bidra mer til et mer seriøst og mer inkluderende arbeidsliv.

En del kommuner har utarbeidet egne seriøsitetsmodeller. En seriøsitetsmodell for Nordre Follo kommunes anskaffelser vil også utarbeides.

Ny prosedyre for oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår ble iverksatt september 2020.

Kommunens samarbeid med Skatteetaten om forsterket innsats mot arbeidsmarkeds kriminalitet videreføres.

Mål	Aktivitet	Resultat
Stille krav til leverandører av varer og tjenester om anstendige arbeidsforhold og samfunnsansvar. (KPL side 10, "Sammen for en ny kommune")	Vedtak av Nordre Follo-modell for seriøsitetsbestemmelser	Kommunen bidrar til et mer seriøst arbeidsliv.
Stille krav til at leverandører har en ordning for å tilby lære plass for lærlinger og/eller utplasseringselever	Krav i kvalifikasjonskriteriene	Kommunen bidrar til at flere ungdommer ferdigstiller utdanning og kommer ut i arbeidslivet.

Samhandling internt

Anskaffelsesarbeidet involverer alle virksomheter, behovshavere, bestillere, innkjøpsrådgivere og andre fagspesialister, som miljørådgivere og IT spesialister.

Samhandling på tvers av fagområder er derfor svært viktig for å nå de mål kommunen har. Det betyr at alle deltakere i en anskaffelsesprosess må ha eierskap til prosessen og bidra til et best mulig resultat av den enkelte anskaffelsesprosess.

Mål	Aktivitet	Resultat
Utvikle løsninger på tvers av fag og sektorer. (KPL side 10, "Sammen for en ny kommune") Utnytte kompetanse og ressurser på tvers. (KPL side 11, sammen for en ny kommune")	Etablere hensiktsmessig samhandling mellom involverte tjenesteområder/ virksomheter om anskaffelsesarbeidet, herunder gjennom alle tre faser av den enkelte anskaffelsesprosess.	Økt forståelse for og bedre kvalitet på anskaffelsesarbeidet.

Dele kunnskap og erfaring med hverandre og andre. (KPL side 11, "Sammen for en ny kommune")		
---	--	--

Leverandørsamarbeid og - utvikling

Leverandører er viktige for at kommunen skal kunne levere sine tjenester til innbyggerne. Godt samarbeid med leverandørene kan bidra til at kommunen får nyttige innspill på gode og fremtidsrettede løsninger.

Kommunen er opptatt av lokalt næringsliv, og i den grad regelverket åpner for det tilrettelegges anskaffelsene for deltakelse fra lokale leverandører.

For kjøp <100 000 kr (eks mva) vurdere så langt mulig å prioritere i følgende rekkefølge: lokalt, regionalt, nasjonalt, internasjonalt.

Mål	Aktivitet	Resultat
Samarbeide med innbyggere, frivillighet, næringsliv og andre når vi utvikler tjenester. (KPL side 10, "Sammen for en ny kommune")	Vurdere å bruke dialogkonferanser i forkant og/eller under en anskaffelsesprosess. Bidra til dialog og kompetanseheving om offentlige anskaffelser hos det lokale/regionale næringsliv.	Løsninger som er bedre tilpasset kommunens behov. Flere tilbydere i kommunens anskaffelser.
Være i front på å ta i bruk ny teknologi og nye løsninger. (KPL side 10, "Sammen for en ny kommune") Gjennomføre Innovative anskaffelser (KLP side 10, "Sammen for en ny kommune»)	Vurdere innovasjon i anskaffelser, gjennom mer bruk av god markedsdialog og ytelses – og funksjonsbeskrivelser, samt innovative anskaffelsesprosedyrer.	Økt verdiskapning som følge av innovasjon i anskaffelser.

Kompetanse

I stortingsmelding 22 (2018-2019) - Smartere innkjøp – effektive og profesjonelle offentlige anskaffelser står «Målet om gode og effektive offentlige anskaffelser nås ikke uten at oppdragsgiverne har kapasitet og kompetanse til å gjennomføre dette.»

Det er en forutsetning for å nå målet om best mulig anskaffelser at samtlige av kommunens virksomheter opparbeider seg god kompetanse på sine oppgaver og ansvar i en

anskaffelsesprosess. Dette gjelder både deling av kompetanse som finnes i kommunen og opparbeidelse av ny kompetanse.

Mål	Aktivitet	Resultat
Utnytte kompetanse og ressurser på tvers. <i>(KPL side 11, "Sammen for en ny kommune")</i> Dele kunnskap og erfaring med hverandre og andre. <i>(KPL side 11, "Sammen for en ny kommune")</i>	Kommunens virksomheter søker kompetanse og deler kompetanse for å på best mulig måte ivareta sin rolle i en anskaffelsesprosess.	Mer kostnadseffektive anskaffelsesprosesser og bedre kvalitet på anskaffelsene og kontraktene.

IMPLEMENTERING

Etter at anskaffelsesstrategien er vedtatt i kommunestyret vil det utarbeides en handlingsplan. Kommunedirektør har ansvar for gjennomføring av strategien og utarbeidelse av handlingsplan og oppfølging av denne. Handlingsplan legges frem til politisk behandling.